

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/250/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117212006
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6117212006.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov JUDr. Amy Odalošovej a JUDr. Danice Kočíčkovej, v spore žalobcu Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpeného URBÁNI & Partners s.r.o., so sídlom Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 646 181, proti žalovanému C. L., narodenému X. U. XXXX, s trvalým pobytom E. XX, XXX XX R. R., o zaplatenie sumy 892,39 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 10Csp/97/2017-99 z 27. apríla 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica vo výroku, ktorým žalobu vo zvyšku zamietol (druhý výrok) a v závislom výroku o trovách konania (tretí výrok) z r u š u j e a vec mu v tomto rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 27. 04. 2018 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 482,39 Eur s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 08. 01. 2016 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia (prvý výrok) a vo zvyšku žalobu zamietol (druhý výrok). O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol, že žiadna so strán nemá nárok na náhradu trov konania (tretí výrok).

Z odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia sumy 355,19 Eur za poskytnuté telekomunikačné služby, kúpnej ceny v sume 127,20 Eur a zmluvnej pokuty v sume 410,- Eur (s príslušenstvom).

Súd prvej inštancie zistil, že strany uzavreli dňa 25. 05. 2015 a 27. 05. 2015 dve zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ktorými sa žalobca zaviazal poskytovať žalovanému telekomunikačné služby, ktoré mu vyúčtoval faktúrami na sumy 2,- Eur, 166,31 Eur a 36,95 Eur (splatné 24. 06. 2015), 122,69 Eur, 19,- Eur a 2,- Eur (splatné 24. 07. 2016) a 2,- Eur a 13,34 Eur (splatné 24. 08. 2015). Strany zároveň uzavreli k zmluvám dodatky, ktoré v bode 1.2 obsahovali kúpne ceny na mobilné telefóny zn. LG G3 S black za 1,- Eur a zn. Samsung Galaxy Tab 4 8.0 LTE za 169,- Eur (ich bežná cena je 240,- a 340,- Eur). Dohodou o splátkach sa dňa 27. 05. 2015 (ďalej aj „Dohoda o splátkach“) strany dohodli na splácaní kúpnej ceny za mobilný telefón zn. Samsung Galaxy Tab 4 8.0 LTE s tým, že žalovaný uhradí jej prvú časť v sume 41,80 Eur ihneď po uzavretí dohody a zostatok 127,20 Eur v 24 mesačných splátkach po 5,30 Eur. V bode 2.3 a) Dohody o splátkach bolo ustanovené, že v prípade omeškania s platením ktorejkoľvek splátky po dobu minimálne troch mesiacov sa stáva splatnou celá nezaplatená časť kúpnej ceny 15 dní od doručenia upozornenia žalovanému alebo v iný neskorší dátum určený v upozornení. Dodatky k zmluvám obsahovali v bode 2.5 ustanovenie o zmluvných pokutách vo výške 239,- Eur a 171,- Eur ak žalovaný - a) počas dohodnutej doby viazanosti (24 mesiacov) poruší svoju povinnosť včas a riadne uhradiť cenu za poskytnuté telekomunikačné služby alebo iný peňažný záväzok alebo b) počas doby viazanosti poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu a bez prerušenia užívať služby žalobcu. Zmluvná pokuta sa mala znižovať pomerom rozdielu počtu mesiacov doby viazanosti a celých

mesiacov uplynutých od uzavretia dodatku do okamihu porušenia povinnosti žalovaného uvedené v čitateli a počtu mesiacov doby viazanosti uvedenej v menovateli. Pokusom o pokonávku zo dňa 19. 10. 2015 vyzval žalobca žalovaného na úhradu nezaplatenej ceny za telekomunikačné služby spolu 355,19 Eur a zmluvných pokút spolu 410,- Eur, upozornil ho na možnosť zosplatnenia zvyšku kúpnej ceny za mobilný telefón 100,70 Eur v prípade neuhradenia dlžných splátok 26,50 Eur, s ktorými je žalovaný v omeškaní viac ako 3 mesiace a určil mu lehotu splatnosti do 07. 01. 2016.

Súd prvej inštancie uviedol: „Z právneho hľadiska ide o zmluvy o poskytovaní verejných služieb podľa § 44 a nasl. zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, na základe čoho vznikol žalobcovi ako poskytovateľovi nárok na zaplatenie ceny za poskytnuté telekomunikačné služby. Strany tiež uzavreli kúpnu zmluvu podľa § 588 a nasl. Občianskeho zákonníka na mobilný telefón zn. Samsung Galaxy Tab 4 8.0 LTE, pričom žalobca v súlade s § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka celú kúpnu cenu zosplatnil k 7. januáru 2016 (možnosť zosplatnenia strany dohodli, žalovaný bol v omeškaní s platením splátok viac ako 3 mesiace a žalobca žalovaného na možnosť zosplatnenia v pokuse o pokonávku upozornil v lehote nie kratšej ako 15 dní). Preto súd uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi cenu služieb v sume 355,19 Eur a kúpnu cenu v sume 127,20 Eur s príslušným úrokom z omeškania (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.) odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty splatnosti určenej v pokuse o pokonávku.

Ohľadne zmluvných pokút súd konštatuje, že vzťah strán je spotrebiteľský, lebo žalobca vystupoval pri uzatváraní zmlúv v postavení dodávateľa podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka (predmetom jeho činnosti je aj poskytovanie telekomunikačných služieb) a žalovaný v postavení spotrebiteľa v zmysle § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka (podľa zmluvy nekonala v rámci obchodnej ani inej podnikateľskej činnosti). Súd posúdil dojednanie o zmluvných pokutách ako neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve.

Žalobca si uplatňuje zmluvné pokuty z dôvodu, že žalovaný nezaplatil riadne a včas cenu za poskytnuté telekomunikačné služby. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Občiansky zákonník obsahuje v § 517 ods. 2 vlastnú sankciu za omeškanie s platením peňažnej sumy v podobe úroku z omeškania. Je preto vylúčené, aby bola so spotrebiteľom dohodnutá ďalšia sankcia za porušenie uvedenej povinnosti, pretože by išlo o duplicitnú sankciu (zmluvná pokuta popri úroku z omeškania) za porušenie tej istej povinnosti, a teda odchylenie od zákona v neprospech spotrebiteľa.

Okrem neplatenia ceny za poskytnuté služby je spotrebiteľ zmluvnou pokutou sankcionovaný aj za nezotrvanie v zmluvnom vzťahu po stanovenú dobu viazanosti. Spotrebiteľovi sa tak znemožňuje pod hrozbou sankcie ukončiť zmluvný vzťah, hoci by mu toto právo mohlo vyplývať zo zákona (napr. v prípade výpovede), čo spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, lebo pre prípad ukončenia zmluvy dodávateľom žiadna sankcia stanovená nie je. Týmto dojednaním je naplnená generálna klauzula neprijateľných podmienok stanovená v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Predmetné zmluvné dojednanie napíňa aj znaky skutkovej podstaty neprijateľnej podmienky uvedenej v § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, lebo ide o neprimerane vysokú sankciu spojenú s neplnením záväzku spotrebiteľa, keď spotrebiteľ je povinný zaplatiť pomerne vysokú sumu (spolu 410 Eur) prevyšujúcu dlžnú cenu za poskytnuté telekomunikačné 355,19 Eur. Žalobca odvodzuje výšku zmluvnej pokuty od sumy poskytnutej zľavy z mobilných telefónov predaných žalovanému. Kúpna cena za mobilný telefón je výsledkom zmluvného konsenzu strán a neskoršie plnenie alebo neplnenie zmluvy žalovaným nemá s výškou dohodnutej kúpnej ceny nič spoločné, a preto odvíjanie výšky zmluvnej pokuty od zľavy z kúpnej ceny nemá žiadne opodstatnenie.

Žalobca uviedol, že pri výške zmluvnej pokuty zohľadnil časový aspekt a pokuta sa znižuje o pomernú časť za každý mesiac, v ktorom žalovaný dodržal zmluvné podmienky, čím žalobca odstránil všetky vady, pre ktoré bola zmluvná pokuta v minulosti súdmi vyhodnotená ako neprijateľná podmienka. Súd sa nestotožnil s touto argumentáciou, pretože zmluvná pokuta je neprijateľná najmä pre povinnosti, ktorých porušenie sankcionuje (ako súd uviedol vyššie). Zníženie jej výšky v závislosti s plynutím času odstraňuje len jeden z vytýkaných nedostatkov, pre ktorý bola v minulosti vyhodnotená ako neprijateľná podmienka v spotrebiteľskej zmluve. Súd tiež poukazuje na to, že súdy vyhodnotili ako neprijateľnú podmienku aj upravené ustanovenie o zmluvnej pokute zohľadňujúce časový aspekt (napr. rozsudky Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 9C/272/2014 zo dňa 12. júna 2015, právoplatný dňa 4. júla 2015, Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 6C/509/2014, Okresného súdu Prešov sp. zn. 20C/334/2014 zo dňa 13. marca 2015 a Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 13C/354/2014 zo dňa 17. februára 2015). Na základe týchto rozsudkov sa mal žalobca v zmysle § 53a Občianskeho zákonníka zdržať používania takejto podmienky v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Ustanovenie o

zmluvnej pokute nebolo stranami individuálne dojednané v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zmluva o poskytovaní verejných služieb i jej dodatok sú pripravené na vopred predtlačenom formulári vypracovaného žalobcom, do ktorého sa len vpisujú konkrétne údaje o žalovanom. Žalovaný tak nemal možnosť žiadnym spôsobom zmeniť obsah zmluvy, ale len zmluvu podpísať alebo odmietnuť ako celok. Neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné, a preto z nich nemožno priznať plnenie. Vzhľadom k uvedenému súd návrh v časti zmluvných pokút s príslušenstvom zamietol.“

O náhrade trov konania súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a nepriznal žiadnej zo strán z dôvodu, že ani jedna strana nebola v konaní plne úspešná a pomer ich úspechu je vyrovnaný. Žalobca bol úspešný v časti 54 % (482,39 Eur zo žalovaných 892,39 Eur), žalovaný vo zvyšku, v ktorom súd žalobu zamietol, teda 46 %.

2. Proti rozsudku okresného súdu, konkrétne do výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu žalobcu vo zvyšku zamietol (druhý výrok) vrátane závislého výroku o trovách konania (tretí výrok), žalobca podal včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok prvoinštančného súdu tak, že žalobe vyhovie a prizná mu náhradu trov konania, alternatívne, aby rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania. Odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d), f), h) CSP. Podľa jeho názoru rozsudok okresného súdu je nesprávny, nespravodlivý a vydaný v rozpore so zákonom.

Súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti o zaplatenie 410,- Eur s príslušenstvom, ktorú si uplatnil titulom zmluvnej pokuty. Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že zmluvná pokuta nebola medzi stranami individuálne dojednaná, pričom dojednania o zmluvných pokutách posúdil ako neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Podľa jeho názoru rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti je nesprávne, nespravodlivé, pretože okresný súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne vec nesprávne právne posúdil.

Podľa jeho názoru prvoinštančný súd v posudzovanej veci nevychádzal z objektívne zisteného skutkového stavu, pričom svoje rozhodnutie opiera o generalizované skutočnosti, ktorých preukázanie dostatočným a náležitým spôsobom neodôvodnil.

Zdôraznil, že súd sa pri prejednávaní a rozhodovaní konkrétneho prípadu nemôže uchýľovať k zovšeobecňovaniu a paušalizovaniu určitých skutočností a javov, pretože následné rozhodnutie súdu nemôže vychádzať zo spravodlivo a objektívne zisteného skutkového a právneho stavu, v čoho dôsledku takéto rozhodnutie odporuje nielen zákonu, ale aj zásadám a princípom demokratického i právneho štátu.

Poukázal na to, že žalovaný s ním uzavrel dňa 25. 05. 2015 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. A8583620 (ďalej aj „Zmluva“) v zmysle § 44 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, v zmysle ktorej sa zaviazal poskytovať žalovanému telekomunikačné služby a žalovaný sa zaviazal za tieto služby uhrádzať cenu poskytnutých služieb riadne a včas. Toho istého dňa bol medzi stranami uzatvorený Dodatok k Zmluve o poskytovaní verejných služieb č. A8583620 (ďalej aj „Dodatok“), na základe ktorého odpredal žalovanému mobilné zariadenie LG G3 S black za kúpnu cenu 1,- Eur, pričom maloobchodná cena tohto zariadenia predstavovala sumu 240,- Eur. So žalovaným v rámci uzavretého Dodatku pre prípad porušenia povinnosti stanovených v Článku č. 2 bod 2.5 Dodatku dojednal povinnosť žalovaného uhradiť mu zmluvnú pokutu vo výške 239,- Eur.

Zároveň uzavrel so žalovaným dňa 27. 05. 2015 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. A8590414, v zmysle ktorej sa zaviazal poskytovať žalovanému telekomunikačné služby a žalovaný sa zaviazal za tieto služby uhrádzať cenu poskytnutých služieb riadne a včas. Toho istého dňa bol medzi stranami uzatvorený Dodatok k Zmluve o poskytovaní verejných služieb č. A8590414, na základe ktorého odpredal žalovanému mobilné zariadenie SAMSUNG Galaxy Tab 4 8.0 LTE za kúpnu cenu 169,- Eur, pričom maloobchodná cena tohto zariadenia predstavovala sumu 340,- Eur.

V zmysle Dohody o splátkach sa žalovaný zaviazal zaplatiť prvú časť kúpnej ceny vo výške 41,80 Eur bez zbytočného odkladu po uzavretí Dohody a zvyšnú časť kúpnej ceny vo výške 127,20 Eur v 24 mesačných splátkach vo výške 5,30 Eur.

So žalovaným v rámci uzavretého Dodatku pre prípad porušenia povinnosti stanovených v Článku č. 2 bod 2.5 Dodatku dojednal povinnosť žalovaného uhradiť mu zmluvnú pokutu vo výške 171,- Eur.

Žalovaný si svoje povinnosti vyplývajúce zo Zmlúv, Dodatkov a Dohôd prestal plniť, keď riadne a včas neuhradil cenu poskytnutých služieb celkovo vo výške 355,19 Eur a neuhradil zvyšnú časť zosplatennej kúpnej ceny odpredaného mobilného zariadenia vo výške 127,20 Eur.

Podľa jeho názoru zo strany žalovaného došlo k porušeniu viacerých zmluvných ustanovení vyplývajúcich z Článku 2 bod 2.3 písm. a), písm. c) a písm. e) Dodatkov. V súvislosti s uplatneným nárokom na zaplatenie zmluvnej pokuty poukázal na Článok 1 bod 1.2 Dodatkov, v zmysle ktorého si žalovaný bola vedomý, že mobilné zariadenia sú mu odpredávané za akciovú cenu výlučne z dôvodu, že sa zaviazal užívať služby ním poskytované v zmysle uzavretých Zmlúv a Dodatkov. Predaj mobilného zariadenia za zníženú cenu pritom predstavuje len vedľajšie zmluvné dojednanie zmluvy s viazanosťou na dobu určitú. V zmysle Článku 2 bod 2.5 Dodatkov žalovaný porušil povinnosť riadne a včas uhradiť cenu za poskytované služby a iné peňažné záväzky, zároveň porušil povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu bez prerušenia alebo obmedzenia poskytovania služieb, pretože v dôsledku konania žalovaného bol nútený pristúpiť k odpojeniu poskytovania telekomunikačných služieb. Na základe týchto skutočností vznikol mu nárok domáhať sa voči žalovanému zaplatenia zmluvnej pokuty, ktorú je žalovaný povinný v stanovenej výške mu zaplatiť. Z dôvodu porušenia zmluvných povinností zo strany žalovaného nastali také právne účinky, v dôsledku ktorých je žalovaný povinný zaplatiť mu zmluvnú pokutu, ktorej základná výška predstavuje doplatok do maloobchodnej ceny odpredaného mobilného zariadenia, t. j. rozdiel medzi bežnou maloobchodnou cenou mobilného zariadenia a akciovej kúpnej ceny poskytnutej ním žalovanému, za podmienky zotrvania v zmluvnom vzťahu po dohodnutú dobu a plnenia zmluvných povinností žalovanou riadne a včas.

Zmluvné pokuty boli medzi ním a žalovaným dojednané v súlade s ustanovením § 544 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), t. j. boli v rámci Dodatkov dojednané písomne a taktiež boli presne určené ich výšky, ako aj spôsob jej postupného primeraného znižovania v závislosti od vzniku záväzku do času porušenia zmluvných povinností. Dojednané zmluvné pokuty považoval za primeraný záväzok žalovaného, ktorý bol dojednaný v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka a taktiež aj v súlade s právnymi predpismi zameraných na ochranu spotrebiteľa, ako aj v súlade s dobrými mravmi. Podľa jeho názoru s dojednanou zmluvnou pokutou môžeme hovoriť o neprijateľnosti vtedy, ak je jej výška daná bez ohľadu na skutočnosť, kedy k porušeniu povinnosti zo strany spotrebiteľa došlo. V danom prípade zakotvuje do svojich zmlúv zmluvnú pokutu ako sankciu za porušenie presne špecifikovaných povinností spotrebiteľa a výška zmluvnej pokuty sa primerane znižuje v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia Dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti, čo priamo vyplýva z Článku 2 bod 2.5 Dodatku. Pri určovaní výšky zmluvnej pokuty uplatnenej v žalobe zohľadnil dobu, počas ktorej si žalovaný plnil svoje povinnosti v súlade so Zmluvami a Dodatkami, avšak pretože žalovaný prestal plniť zmluvné povinnosti hneď na začiatku zmluvného vzťahu, a tak dojednané zmluvné pokuty nemohol v zmysle uzavretých Dodatkov primerane znížiť.

V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/572/2015 zo dňa 19. 10. 2016, z ktorého vyplýva: „Okresný súd v minulosti v obdobných veciach nepriznával nároky žalobcu uplatňované titulom zmluvných pokút; išlo však vždy o prípad, kde nárok vysoko prevyšoval predajnú cenu mobilného telefónu, nebolo zohľadnené obdobie, v ktorom došlo k porušeniu zmluvných povinností, a zároveň v zmluve nebola kúpna cena viazaná na odkladaciu podmienku.“ Zdôraznil, že nedostatky zmluvných dojednaní a ich neprijateľnosť odstránil v súlade s požiadavkami právnych predpisov a rozhodnutiami súdov. Zmluvná pokuta medzi ním a žalovaným neprevyšuje predajnú cenu mobilného zariadenia, pri stanovení výšky zmluvnej pokuty zohľadňuje obdobie, v ktorom dôjde k porušeniu zmluvných povinností. Zároveň podmienil poskytnutie zľavy z ceny mobilného zariadenia zotrvaním žalovanej v zmluvnom vzťahu po dohodnutú dobu 24 mesiacov. Opätovne poukázal na Článok 1 bod 1.2 Dodatkov, v zmysle ktorého si žalovaný bola vedomý, že mobilné zariadenia sú mu odpredávané za akciovú cenu výlučne z dôvodu, že sa zaviazal užívať služby ním poskytované po dohodnutú dobu viazanosti. V tomto prípade sa teda nepochybne jedná o odkladaciu podmienku v zmysle ustanovenia § 36 OZ, na ktorú naviazal poskytnutie akciovej ceny mobilného zariadenia. V dôsledku porušenia zmluvných povinností, a teda nesplnenia zmluvnej podmienky nastali také právne účinky, s ktorými je spojená povinnosť žalovaného doplatiť rozdiel do maloobchodnej ceny mobilného zariadenia.

Samotnému uzavretiu Zmlúv, Dodatkov a Dohody predchádzala predzmluvná fáza, v rámci ktorej informoval žalovaného o všetkých podstatných a nevyhnutných informáciách a v rámci ktorej mal žalovaný možnosť vyjadriť sa zmluvným podmienkam a tieto následne modifikovať.

Žalovaný mal možnosť s ním uzatvoriť zmluvy aj bez zakúpenia zľavnených mobilných zariadení, prípadne uzatvoriť s ním Zmluvy, Dodatky a Dohodu o splátkach s rozdielnym obsahom. Žalovaný zmluvné podmienky vyplývajúce zo Zmlúv, Dodatkov a Dohody akceptoval a svoj súhlas prejavil vlastnoručným podpisom na jednotlivých dokumentoch. Žalovaný uzavrel Zmluvy, Dodatky a Dohodu slobodne na základe vlastnej vôle, bez akéhokoľvek donútenia či nátlaku zo strany žalobcu a zároveň

mal pred podpisom dokumentov možnosť oboznámiť sa s ich konečným obsahom, prípadne tento následne modifikovať. V rámci predzmluvných vzťahov so žalovaným, tento mal možnosť modifikovať navrhnuté zmluvné podmienky a taktiež boli žalovanému z jeho strany poskytnuté všetky podstatné informácie, na základe ktorých sa mal možnosť slobodne rozhodnúť, či do zmluvného vzťahu s ním vstúpi. Žalovaný Zmluvu, Dodatky a Dohodu akceptoval, tieto boli konštituované na základe jeho vlastnej vôle, s jeho súhlasom a vedomím, čo potvrdil aj svojim podpisom.

Keďže žalovaný prestal plniť svoje povinnosti už na začiatku zmluvného vzťahu, podľa jeho názoru žalovaný vstupoval do zmluvného vzťahu s ním zo špekulatívneho dôvodu, na čo poukázal na pojednávaní konanom dňa 27. 04. 2018, čo súd prvej inštancie vôbec nebral do úvahy. Zároveň poukázal na ustanovenie § 3 OZ.

Podľa neho je rozsudok súdu prvej inštancie arbitrárna a nepreskúmateľný. Súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal so skutočnosťou, žalovaný nedodrжал zmluvné povinnosti už krátko po uzavretí Dodatkov a túto opomenul aj v odôvodnení svojho rozhodnutia.

Mal za to, že zmluvná pokuta vo výške 410,- Eur bola dojednaná v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka, neobchádza zákon, ani sa neprieči dobrým mravom. Dojednanie o zmluvnej pokute spĺňa zákonom požadované náležitosti. Ním uplatnená výška zmluvnej pokuty je primerane znižovaná podľa počtu celých mesiacov, ktoré uplynuli od uzavretia Dodatku do okamihu porušenia stanovených zmluvných povinností. Vzhľadom na charakter a druh zabezpečovaného záväzku vzhľadom na porušenie povinností žalovaným považoval svoj nárok na zmluvnú pokutu v celkovej výške 410,- Eur za dôvodný, preukázaný a v súlade so zákonom.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

4. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (podľa § 34 CSP), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1, 2 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie odvolaním napadnutom výroku (druhý výrok) a v závislom výroku o trovách konania (tretí výrok) zrušil podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ CSP a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

5. Odvolací súd vzhľadom na odvolacie námietky žalobcu v prvom rade skúmal, či v rámci prvoinštančného konania nedošlo zo strany okresného súdu k takému procesnému postupu, ktorý by bolo možno považovať za porušenie práva na spravodlivý proces.

6. Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

7. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

8. Ústavný súd Slovenskej republiky sa opakovane vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie (viď napr. nález III. ÚS 119/03-30). Ústavný súd vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo strany na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

9. Podľa názoru odvolacieho súdu predmetné rozhodnutie okresného súdu v časti, v ktorej žalobca napadol odvolaním rozsudok prvoinštančného súdu (druhý výrok), atribút
riadne odôvodniť rozhodnutie nespĺňa.

10. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že žalobca uplatnil nárok na zmluvnú pokutu vo výške 410,- Eur zo spotrebiteľských zmlúv (Zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 27. 05. 2015, č.l. 3-6 spisu; Dohody o splátkach zo dňa 27. 05. 2015, č.l. 7-10 spisu; Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 27. 05. 2015, č.l. 11-18 spisu; Zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 25. 05. 2015, č.l. 19-22 spisu a Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 25. 05. 2015, č.l. 23-33 spisu. Predmetné zmluvy uzatvoril žalobca v postavení dodávateľa, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a žalovaný v pozícii spotrebiteľa, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. V zmysle ustanovenia § 544 OZ, účastníci pre prípad nespĺnenia záväzku alebo pre prípad akejkoľvek zmluvnej povinnosti, môžu dohodnúť zmluvnú pokutu, ktorá je jedným so zabezpečovacích prostriedkov a má akcesorickú povahu, teda pri svojom vzniku predpokladá existenciu hlavného záväzku, na zabezpečenie ktorého má slúžiť. Jej cieľom je dosiahnutie väčšej istoty, že právo veriteľa bude uspokojené. Dohoda o zmluvnej pokute musí mať obligatórne písomnú formu. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie výšky pokuty alebo určenie spôsobu jej určenia.

12. Z Čl. 2 Dodatkov k Zmluvám o poskytovaní verejných služieb vyplývajú dojednania o zmluvnej pokute pre prípad porušenia zmluvných povinností zo strany žalovanej. Okrem iných: „Účastník si je vedomý, že MT je mu predávaný za Kúpnu cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.2 Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou MT a v zmysle tohto Dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny, len z toho dôvodu, že sa Účastník zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto Dodatku po dobu dohodnutú v tomto Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku (konkrétne záväzkov uvedených v článku 2 v bode 2. 2, 2. 3 alebo 2. 4) vzhľadom na výšku zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT, ako aj na prípadný obsah Prílohy č. 1 Dodatku pokiaľ je súčasťou Dodatku (takáto príloha), by spôsobilo, že Podniku vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT). V nadväznosti na ustanovenia predchádzajúcej vety sa Strany dohodli, že Účastník je povinný Podniku uhradiť nižšie v tomto bode uvedenú zmluvnú pokutu v prípade porušenia nižšie v tomto bode uvedených povinností nasledovne: a) ak Účastník počas doby viazanosti uvedenej v čl. 2 bode 2.3 Dodatku poruší svoju povinnosť včas a riadne uhradiť cenu za Služby alebo povinnosť uhradiť včas a riadne iný svoj peňažný záväzok voči Podniku alebo povinnosť uhradiť včas a riadne Podniku inú platbu, ktorú je povinný platiť Podniku (a to aj v prípade, ak sa nejedná o peňažný záväzok voči Podniku, avšak Účastník je povinný ho uhradiť Podniku alebo prostredníctvom Podniku), alebo b) ak Účastník počas doby viazanosti uvedenej v článku 2 bode 2.3 Dodatku poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s Podnikom podľa Zmluvy v znení tohto Dodatku a po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia Služby prostredníctvom SIM karty alebo Účastník poruší svoju povinnosť nedoručiť Podniku výpoveď, odstúpenie od zmluvy alebo iný úkon, ktorého účelom je ukončenie platnosti Zmluvy a / alebo Dodatku pred uplynutím doby viazanosti (za porušenie tejto povinnosti sa v súlade s ustanoveniami článku 2 bodu 2.3 písm. a) tohto Dodatku nepovažuje odstúpenie od zmluvy z dôvodov stanovených zákonom č. 351/2011 Z. z. v platnom znení alebo z dôvodov pre odstúpenie od zmluvy stanovených iným platným právnym predpisom), je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 171,00 EUR a 239,00 EUR, pričom výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa nižšie uvedených pravidiel znižovať v závislosti od toho koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia tohto Dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. Výška zmluvnej pokuty sa vypočíta tak, že sa rozdiel medzi počtom mesiacov, na ktorý bola podľa ustanovení tohto Dodatku stanovená doba viazanosti a počtom celých mesiacov, ktorý uplynul od uzavretia tohto Dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti, s ktorým je spojený vznik práva na túto zmluvnú pokutu, vynásobí číslom, ktoré má v čitateli výšku zmluvnej pokuty, ako je táto uvedená v predchádzajúcej vete, a v menovateli číslo rovnajúce sa počtu celých mesiacov, na ktorý bola podľa ustanovení tohto Dodatku stanovená doba viazanosti. Výsledná suma zmluvnej pokuty získaná podľa pravidiel uvedených v predchádzajúcich dvoch vetách sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nadol.“

13. Súd prvej inštancie poukázal v odôvodnení rozsudku na rozhodnutia všeobecných súdov Slovenskej republiky, podľa ktorých zmluvné dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty dohodnutej medzi žalobcom a žalovaným už boli vyhlásené za neprijateľné zmluvné podmienky (napr. rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 9C/272/2014 zo dňa 12. 06. 2015, Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 6C/509/2014 atď.).

14. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie neposúdil obsah zmluvných dojednaní o zmluvnej pokute náležitým spôsobom. V posudzovanej veci sa totiž nejedná o totožné dojednania o zmluvnej pokute, ktoré už boli okresným súdom špecifikovanými rozhodnutiami všeobecných súdov vyhlásené za neprijateľné zmluvné podmienky.

15. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že Dodatky k Zmluvám o poskytovaní verejných služieb boli verifikované vlastnoručným podpisom žalovaného. Podľa názoru odvolacieho súdu zmluvné dojednania o zmluvnej pokute uzavreté medzi stranami zohľadňovali, kedy došlo k porušeniu zmluvnej povinnosti, či na začiatku zmluvného vzťahu alebo na konci zmluvného vzťahu, pričom výška zmluvnej pokuty nie je nemenná počas celej doby viazanosti v prípade porušenia zmluvy, teda v prípade, ak by účastník zmluvy si splnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované žalobcom, riadne platil ich úhradu až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti (a to i v prípade nezaplatenia poslednej úhrady), nemá povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v plnej výške. V posudzovanej veci teda nemožno konštatovať neprimeranosť sankcie (tak, ako to bolo v iných zmluvách, ktoré uzatváral žalobca so spotrebiteľmi) prejavujúcu sa osobitne v spojení s časovým aspektom jej uloženia.

16. Odvolací súd zdôrazňuje, že jedine primerané odôvodnené súdne rozhodnutie umožní stranám oboznámiť sa so samotným výsledkom rozhodnutia, ale tiež pochopiť dôvody, na ktorých bolo založené, a zároveň len rozhodnutie spĺňajúce uvedené podmienky je preskúmateľné v inštančnom postupe, preto rozsudok, ktorý neobsahuje základné atribúty, je možné považovať za závažný zásah konajúceho súdu do práva strany na súdnu ochranu, pričom daný zásah v tejto fáze konania (odvolacieho konania) je možné odstrániť len zrušením napadnutého rozsudku pre jeho nepreskúmateľnosť.

17. Vzhľadom na uvedené odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutom výroku (druhý výrok) a v závislom výroku o trovách konania (tretí výrok) zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b/ CSP), pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP) ani na jeho zmenu (§ 388 CSP) a v zmysle § 391 ods. 1 CSP mu vec v tomto rozsahu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

18. Úlohou okresného súdu bude náležitým spôsobom sa vysporiadať s tým, či : a/ na strane žalovaného vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu s príslušenstvom z titulu porušenia zmluvných povinností žalovaným, b/ žalobcom uplatnená výška zmluvnej pokuty zohľadňuje, kedy došlo k porušeniu zmluvnej povinnosti (či na začiatku zmluvného vzťahu alebo na konci zmluvného vzťahu), c/ sa žalovaný dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu, d/ žalobcovi vznikol nárok na príslušenstvo pohľadávky.

19. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

20. V novom rozhodnutí rozhodne okresný súd i o náhrade trov celého, teda i odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

21. Odvolaním nenapadnutý výrok rozsudku prvoinštančného súdu (prvý výrok) zostal nedotknutý (§ 367 ods. 2 CSP).

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).